

2022-ci yılın Çiçek ayın (aprel) 27-dä, tamamnadı 161 yıl gagauzların hem bütün dünnäyin Büyük bilim hem klisä adamının, basarı-bıyalı yazıcıların büyük batusunun, aydınadıcımızın hem Apostolumuzun Protoierey Ay-Boba Mihail ÇAKİRin (27.04.1961– 08.09.1938) duuma günündän.

Dionis TANASOGLUnun yılı bakılêr

Kiriet küüyündän Gagauziya Halk Topluşu deputatı Mihail JELEZOGLUnun teklifinä hem danışmasına görä, Gagauziyanın İspolkomu, büyük gagauz aydınadıcının hem yazıcının Prof. Dr. Dionis Nikolaeviç TANASOGLUnun (07.07.1922 – 23.08.2006 y.y.) duuma günündän 100 yılınan ilgili olarak, 2022-ci yılı Gagauziyada Dionis TANASOGLUnun yılı olmasını açıkladı. Bu yıldönümünan ilgili şkolalarda hem kultura evlerindä türlü meropriyatıyalar geçer.

TÜRKSOYun Genel sekretari Sultan RAEV seçildi

2022-ci yılın Baba Marta ayın 31-dä, Türk dünnäsi kultura başkasabasinda Bursada oldu TÜRKSOY Dayma Konseyin sıradan dışarı toplantısı, neredä alınan kararları Sultan RAEV (Kırgızstan) TÜRKSOY Genel sekretari seçildi.

Ayozlu hem Aydın Paskellemizlän!

Çiçek ayın (aprel) 24-dä bakıldı hem kutlanıldı bütün hrisatian dünnesinin Ayozlu hem Aydın Paskellä yortusu.

Hepsimizä saalık hem uzun ömür, raatlık, mutluluk, kısmetlän bereket hem selemet!

Kurtarıcı hepsimizi korusun!
Hristoz dirildi! Hakına dirildi!

Lidiya TODİEVAnın can inceliindän “Palkellelik fistannarı”

Küçüklümüzden beeri pek Paskelleyi bekleriz, zerä bu aydın gündä uşaklara eni ruba hem ayak kabı alêrlar: kimä gölmek, kimä eni fistan, kimä eni emeni, kimä sä bir kat eni ruba. Bunu aklında tutarak, Çadır kasabasının Uşak yaratmak Merkezin “L” adlı Modalar Teatrusunun öndercisi Lidiya İvanovna TODİEVA hazırladı bu şaşılacak gözäl, kıvrak dikili “Palkellelik fistannarı” hem kırnak fitaları.

8-ci sayfa

Kiriet küüyündä Dionis TANASOGLUyu saygıylan anmak sıraları

Çiçek ayın (aprel) 28-dä, Kiriet küüyündä duan gagauz yazıcısının hem bilim adamının Dionis TANASOGLUnun duumasının 100-cü yıldönümünan ilgili olarak, Kiriet küüyündä iki büyük sıra yapıldı: Kiriet küüyün Dionis TANASOGLU adına gimnazyasında, neredä taa ileriymiş yazıcının anası-bobası evi, Canabisinin anmak tablasının ofițial açılışı hem “Kiriyyətän seslär – D. Tanasogludan izlär” adlı büyük kultura programası.

5-ci sayfa

Başkanka uşaklardan 600 saat vakit çaldı!

Ani Gagauziyanın Başkankası üüsektän tükürer Gagauz Halk Topluşuna, nereyi o läüzüm herkerä toplantılara gelsin, ama gelmeer, biliner çoktan hem GHT deputatları bununnan bilmeerlär ne yapmaa. Ani Başkanka, bulgarka olarak, gagauzlardan iiriner bunu da bileriz. Ama o bu sırada taa da beter çirkin işlər yapêr – uşakların hem başka insannarın vakidını çalıp, onnarı gülmää alêr – bu artık heptän çirkin hem ayıp iştir.

Çiçek ayın (april) 27-dä Başkanka-nın selfisi için Valkaneş kasabasında bir fleşmob hazırlandı – kanikullarda bulunan 500 uşaktan zeedä üürencileri kasabanın önünä çıkardılar – Başkanka İrina VLAH için Gagauziyanın Gimnasını çalsınar deyni. Geldi burayı Başkanın Duhovoy orkestrası da, **ama kendisi İrina VLAH YOKTU!**

Aaç, susuz ulşaklar, asfalt üstündä, bir saattan zeedä bekledilär bir insanı – Başkankayı. Başkanka sa, bir saatan sora geldi dâ, sinsor-sinsor

gölümseyeräk, sansın ne suvan imiş hem ne suvana kokêr, selemnadı bu zavalıları hem KİYATTAN nesä okudu onnara. Belliki, Başkankanın dolay yanında bulunan teleoperatorlar hem fotogralar her taraftan bu “istoriyalı” işi “istoriyaya” deyni çıkardılar.

Hep ölä oldu Kiriye küüyündä dâ, neredä Dionis TANASOGLUya anmak tablasını açmak için, uykusuz hem suuktan titireyän uşaklar hem da burayı gelän insannar (hepsicii yaklaşık 100 kişi), sadece 15 minutluk şeremontya için hem Başkankanın selfisi için onu

50 minut bekledilär. Ama, bu 15 minudun içindä hemen, türlü pozalar yapıp, kendişinin “şeremetlii hem çalışkan-nı” için facebooka 31 patret koyuverdi hem, Dionis TANASOGLUnun gagauzçaya yaptıklarını sansın gülmää alarak, orayı yazıyı ROMINCA yazdı.

Bütün bu esapsızlık gösterer, ani Canabisinin Valkaneş gelmesi **diil gagauz uşaklarına hem Gagauziya Gimnasına saygı**, Kiriye dâ gelmesinin maanası **uşaklara hem Dionis TANASOGLUya saygı diil**, ama sadece bu uydurma patretlär hem, GA-

Ирина Влах. Официальная страница
1 дн. · 0

Guvernatorul Găgăuziei, Irina Vlah, a vizitat satul Kiriët-Lunga, raionul Ceadăr-Lunga, unde a participat la festivitățile dedicate Zilei scrisului găgăuz.

Kiriët-Lunga a sărbătorit 100 de ani de la nașterea unui nativ din sat Dionis Tanasoglu - poet, scriitor și dramaturg. La gimnaziul Kiriët-Lunga a fost dezvelită o placă memorială în cinstea lui... Ещѐ

Показать перевод

GAUZ DİLİNİ gülmää alıp, facebookta ROMINCA haber yazmak.

Ufak bir esaba görä göreriz, ani sade iki sırada Gagauziya uşaklarından hem insannarından Başkan-ka İrina VLAH, en aazdan, **600 saat çaldı! Bu – 25 gün!** Esapssızlaa hem gülmää almaya bakın! Diil mi çirkin hem ayıp?

*Akademik hem poet Todur ZANET,
Gagauz Milli Gimnanın avtoru
Foto: gagauzinfo.md saytından*

Büçet için Başkankanın vetosunu geçip, İspolkomun tamahlını biraz aazalttılar

Çiçek ayın (april) 8-dä Gagauziya Halk Topluşu kendisinin maasuz toplantısında kabletti Gagauziyanın 2022-ci yıla büçetini, ama Gagauziya Başkankası o karara “Veto” koydu. Çiçek ayın (april) 29-da Gagauziya Halk Topluşu, Gagauziyanın 2022-ci yıla büçetini enidän oylamaya koyunca, Başkankanın vetosunu geçti. Bölecä halk deputatları İspolkomun tamahlını biraz aazalttılar

Ani büünkü gүнädän Gagauziya Başkankası harcardı Gagauziya halkının (oku: Gagauziya büçetinin) parasını ölä nicä istärdi, sansın baltada bin domuzu varmış gibi, hepsicii bilärdi hem hiç biricii buna karşı koyamazdı, çünkü şindiyädän Halk Topluşunda Gagauziya Başkankasının cep deputatları hep vardı da Canabisi, istedii ipi çekip, onnarı, marionetka kuklalarını gibi, kullanardı hem istedii kararı kablettirärdi: haliz paranın pek raat hem bol-bol aşırması-nı uurunda. Ama şindiki Halk Topluşun deputatları buna son koydular.

Çiçek ayın (april) 8-dä Gagauziya Halk Topluşu kendisinin maasuz top-

lantısında kabletti Gagauziyanın 2022-ci yıla büçetini, uzaklaştırıp onu İspolkomun tamahlınıdan hem yakınnıştırıp küülerin hem insannarın zorluklarına.

Belliki, ilkin laf gider Büçetin doorudan harcamaların 15,8 milyon leyi kesilmesi için, angısının içindä bulunêr:

– 11,0 milyon ley – İspolkomun beslenmesindän (komandirovkalar, serviç harçları, serviç transportu h t.b.);

– 4,8 milyon ley başka işlerdän:

• Komratta Türkiye tarafından yapılan eni stadionun ayakta tutulması – 2,1 milyon ley;

• Gagauziyanın Merkez Seçim Ko-

misiyası – 900 bin ley;

• “At-Prolin” firması – 679 bin ley;

• “Vesti Gagauzii” gazetası – 496 bin ley;

• Kultura sıraların yapılması – 838 bin ley;

• İnvestişiya forumun yapılması – 211 bin ley.

Bu 15,8 milyon ley parayı Halk Topluşu taa läüzümni işlerä yolladı:

• Gagauz dilin kurtarılmasınna – 5,0 milyon ley;

• “Aydınnadılmış küü” programası-na – 4,8 milyon ley;

• Çiftçilerin Fonduna – 4,0 milyon ley;

• Yangınnarı söndürmek bölüm-nerinä – 1,4 milyon ley;

• Gagauziya futbol çempionatına – 600 bin ley.

GHT kayıl olmadı onunnan da, ani İspolkom 2022 yılı büçetindä Temel yatırım programaların sade 22,0 milyon ley ayırmış hem hemen o paraya kendi programalarını da teklif etmiş. O üzerä Halk Topluşu bu programalara 35 milyon ley ayırdı hem karar aldı o paraları, kardaş payı yaparak, regional hem erindeki proektlara payetmää.

Halk Topluşu kısalttı 20% İnvestişiyalari çekmæk Agenstvusunun parasını da, yonup 2,5 milyon leydän 500 bin ley.

İspolkomun hem GHTnın rezerva fondları da, neredä sä, denkleştirildi: 4,9 milyon ley hem 2,1 milyon ley erinä 3,8 milyon ley (İspolkoma) hem 3,2 milyon ley (GHTya) yapıldı.

Belliki, Gagauziyanın üürencileri dâ, 1-ci klastan taa 12-ciya kadar, unutulmadı – onnarı yılın sonuna kadar parasız doyurmak için büçetä para koyuldu.

Büük Britaniyadan Gagauziyaya üüredicilik kiyatları hem interaktiv tabla

Baba Marta ayın 31-dä Komratta bulundu Büük Britaniya hem Poyraz İrlandiya Birlişik Krallun Moldova Büükelçisi Steven Mark FİŞER (Fisher).

Büükelçisi Steven Mark FİŞER (Fisher) Gagauziya Başkankasınan buluşma zamanında, İrina VLAH tarafından koltuklar da vardı – Gagauziya Halk Topluşun deputatları Svetlana DÜVENÇİ hem Vladimir KISSA.

Buluşmadan sora Büükelçi Steven Mark FİŞER (Fisher) baaşladı Gagauziya üüredicilik kuruluşlarına dörtüzdän zeedä angliycya kiyat, sözlük hem üürenici kiyatları. Komrat Devlet Universitetin Büük Britaniya köşesinä hem odasına da baaşladı bir interaktiv tabla.

Büükelçi Steven Mark FİŞER (Fisher) uuradı Komradın bir uşak başçasına da, neredä tanıştı çok dilli üüredicilik sistemasının Gagauziya üürenici kuruluşlarına geçirilmesinnän. Bu buluşmada pay aldı Komrat kasabasının primarı Sergey ANASTASOV da.

Patret: gagauzinfo.md

Hazır, “Georgievskaya” denilən şiridin üstünə Moldovada nestettilär

Çiçek ayın (aprel) 14-dä Moldova Parlamentın PAS partiyasının deputatları 53 oylan Moldovada heptän zapa altına aldılar “Georgievskaya” denilən şiridi hem da “Z”ylan “V” simvollarını.

“Georgievskaya” denilən şiridi, “Z” hem “V” simvollarını zapa almaa Zakonu hazırladı hem Parlamenta verdi PASın deputatı Lilian KARP, angısının taa ilerdeki şurikliinnän hem uydurma sebeplerä görä işindän alındı hem arest altına atıldı Moldovanın gagauz olan Baş Prokuroru Aleksandr STOYANOGLU.

Şindi dä sıra geldi insannarı birleştirän “Georgievskaya” denilən şiridä dä.

PASın deputatlarının el kaldırmasınan kabledilän Zakona görä, “Moldovada “Georgievskaya” denilən şiridin hem “Z”ylan “V” simvolların hem da başka ekstremist simbolikası kullanmak için” sıradan vatandaşlara 4500-9000 ley arası ştraf koyulacak ya da 30-60 saat cümne için parasız iş yaptırılacak.

Kuvettä bulunan kişilerä sä 9000-18000 ley arası ştraf koyulacak hem 300-600 saat cümne için parasız iş yaptırılacak.

Soñalistlär partiyası bu Zakunun kabledilmesini protest ettilär hem nunan ilgili Konstitutiya Suduna danıştılar, ama o Sud onnarı kapudan çevirdi.

Soñalistlerin eski ortaa hem şindi dä Gagauziyanın Başkankası olan İrina VLAH, ani “Georgievskaya” denilən şiridi “pek sevärdi” hem her zaman büyük havezlän kullandı şindiä kadar bu Zakona karşı “gık” ta demedi.

Komratta “Georgievskaya” denilən şiridin korunması için avtoprobeg

Çiçek ayın (aprel) 16-da, Komrat muniñipiyi sovetniin Vadim ANASTASOVun hem Moldova Soñalistlär partiyasının zaametinnän, Komratta “Georgievskaya” denilən şiridin korunması için politika avtoprobegı yapıldı, angısında pay aldı yaklaşık üz maşına hem ikiüz kişi.

Toplanıp Komradın sovetlerin T-34 tankın pamätiniin yanında, avtoprobegta pay alannar Moldovanın, Gagauziyanın, Rusiyanın hem “Georgievskaya” denilən bayraklarlan yollandılar ilktän Gagauziyanın sınırında nişana,

neredän sora gittilär Komrat asker Şanı Memorialına.

Memorialda yapılan kısa mitingta avtoprobeg akñiyasına katılannar açıkladılar, ani bu akñiaylan onnar danışêrlar Moldova Prezidentına

Maya SANDUYa imzalamasın Parlamentın tarafından kabledilän “Georgievskaya” denilən şiridini zapa koyulması Zakonu, çünkü o Zakon ters gider Moldova vatandaşların duygularına hem cümnedä yarılmak yaradêr.

Bütün latin alfavitini zapa altına mı koyacaklar acaba?

Taa baştan söleeriz, ani biz Ukraynada gidän cengä karşıyız. Ama cengin dolayanında yapılan ucuz politika oyunlarına da karşıyız, çünkü alınan kararlar kimär kerä akıldan dışarıdır. Bakın, bu patredi biz internet tarlalarında bulduk. Herliim bu türlü yazılar Ukrayna üstünä üüşän Rusiya teknikasının çoyunda yazılı olursa, ne bütün latin alfabiti mı zapa altına koyulacak?

Gagauziyada “Georgievskaya” denilən şirit kuvettä kalêr, ama amasının aması var...

Çiçek ayın (aprel) 29-da Gagauziya Halk Topluşu kabletti «О символах Победы на территории Гагаузии» (“Gagauziya topraklarında Enseyiş simvolları için” Zakonu, angısına görä Gagauziyada “Georgievskaya” denilən şirit kuvettä kalêr.

Bu Zakon için, angısının teklif etti Tomay küüyündän deputat Sergey ÇİMPOEŞ, toplantıda bulunan hepsi GHT deputatları ellerini kaldırdılar.

Bundan kaarä, Halk Topluşun deputatları teklif ettilär “Georgievskaya” denilən şiridi zakonunu memlekettä referendumı çıkarmaa.

GHT deputatları açıkladılar, ani Moldovanın bu kararı “Gagauziyanın işlerinä dä dokunêr” hem “Gagauz Yeri avtonomiyasının hakkı var memleketin iç hem dış politikasının soruş-

ların çözmesindä pay almaa.

Ama, amasının aması var... Moldova zakonlarına görä, Gagauziya zakonları geçerli diil, onuştan kabledilän zakon – bu taa çok politika akñiyası, nekadar juridika dokumenti, çünkü Moldova Parlamentın PAS partiyasının deputatları tarafından Çiçek ayın (aprel) 14-dä kabledilän Moldovada “Georgievskaya” denilən şiridi hem da “Z”ylan “V” simvollarını zapa almaa. Zakonunu Moldova prezidenti Maya SANDU imzaladı artık.

Moldova yazıcılar Birlii cengä karşı protest yaprılar

Çiçek ayın (aprel) 18-dä Kişenevda Rusiya Büükelçiliin önündä Moldova yazıcılar Birlii cengä karşı protest yaptılar. Yazıcılar geldilär protesta Moldova hem Ukrayna bayraklarınan hem da plakatlarlan “Durgudun cengi!” “Ukraynadan ellerinizi alın!”, “Agresora ayıplık!” h. t. b. Protesta katılan Moldova yazıcılar Birliin azaları istetilär Rusiya askerini Ukraynadan çıkarsın. Protestta pay aldı gagauz yazıcısı hem poet Todur ZANET ta.

TİKA Uzbekistanda Türkologiya Araştırma İnstitutunu kurdu

2022-ci yılın Baba Mart ayın 30-31 günnerində Türkiye Prezidenti Recep Tayyip ERDOĞAN Uzbekistana yaptı vizitində Türk dännäsının kulturalı hem dilleri alanında iki memleket arasında usta etiştirecek bir üüredicilik kuruluşun kurulmasını arzu ettiini belertmesi üzerinä, Uzbekistan Semerkant Devlet Universiti hem Türk İşbirlii hem Koordinaşıya Agenstvosunun (TİKA) arasında yapılan görüşmelär annaşmasının bu universitetta Türkologiya Araştırma İnstitutu kuruldu hem orası Türk dili laboratoriyası teknik lääzımlarınnan donatıldı.

Semerkant Devlet Universiti Türkologiya Araştırma İnstitutun Çiçek ayın (aprel) 23-dä olan ofițial açılışında pay aldılar hem nasaat ettilär: Türk İşbirlii hem Koordinaşıya Agenstvosunun (TİKA) Başkan Yardımcısı Dr. Mahmut ÇEVİK, İpek Yolu Turizma hem Halklararası kultura varlıı Universitetin rektor yardımcısı hem açılan

Türkologiya Araştırma İnstitutun direktoru Juliboy ELTAZAROV, Semerkant dolayın Başı yardımcısı Hurşid OÇILOV h.t.b. Açılış sırasında okundu Semerkant Devlet Universiti rektorun Prof. Rustam HOLMURODOVun selemnama hem kutlama mesajı.

Tika Başkan Yardımcısı Dr. Mahmut ÇEVİK kendi sözündä urguladı,

ani “Uzbekistanın baamsızlıını kazanmasından sora, onun kalkınmasına yardım olarak, büünkü gүнädän TİKA tarafından burada 1000-nä yakın proekt aslıya çıkarıldı. Türk dili, istoriyası, literaturası hem her türlü kultura varlıı gibi bütün alannarda yapılacék çalışmaların paalılıın kazanmasınnan birliktä, Türkologiya Araştırma İnstitutun uuru eni kuşakların bilgilerinä ön vermää hem, özelliklär, Türk dilinin gücünü hem etkisini dännäyaya bildirmää hem da Ali Şir NEVAİnin izindän gidän eni büyük bilim adamnarnı etiştirmää”.

Mahmut ÇEVİK açıkladı, ani “Türk dännäsının en paalı yazıcıların çoyu Balkannardan, ölä Türkiyenin milli poeti Mehmet Akif ERSOYun memleketi Kosova türklerinin, Yahya Kemal BAYATLİnin memleketi Makedoniya

türklerinin hem ilk türkçä sözlünün yazıcısı Şemsettin SAMİnin memleketi Arnautluk türklerinin”. Açılış sözünü tutan Dr. Mahmut ÇEVİK Balkannarda 12 türkçä lafedän halklarından hem Balkanlardan Türk yazıcıların Semerkanta selâmını getirdiini söledii zaman, zalda bulunan insannar, ayaa kalkıp, şamar urmasınnan karşıladılar bunu.

TİKAdan Moldovaya 2022-ci yılın Ramazanın yardımınarı

Artık birkaç yıl sıravarda, Türk İşbirlii hem Koordinaşıya Agenstvosu (TİKA) Başkannın Kişinev TİKA programaların Koordinatorluu Moldova Respublikasının zoru olan aylelerinä Ramazan iyecek malları yardımı yapêr.

Nicä bildirdi “Ana Sözü” gazetasının redakşiyasına Kişinev TİKA programaların Koordinator Selda ÖZDENOĞLU, bu yıl musulman dännäsının Ramazan ayının bereketini çoklatmak üzerä, TİKA tarafından Moldova Respublikasının zoru olan aylelerinä yaklaşık 40 ton iyelicek malları içinä alan 4000 kutu hazırlandı.

Bu kutular, Moldovanın poyrazında bulunan Belş kasabasında, ortada bulunan Kişinev kasabasında hem üülen tarafında bulunan Gagauziyanın 3 kasabasında hem 23 küüyündä, primariyaların hem Gagauziya İspolkomun aracılıklarınnan, insannara etişti.

Yardım daatma sırasında, Kişinev TİKA programaların Koordinator Selda ÖZDENOĞLU başta olarak, Koordinatorluun hepsi zaametçileri pay aldılar. Ayrıca Gagauziyada daatma sırasına Türkiye Gagauziya Komrat Başkonsulu Hasan AKDOĞAN hem Konsuluun zaametçileri da katıldılar.

Kiriyet küüyündä Dionis TANASOGLUyu saygıylan anmak sıraları

Çiçek ayın (aprel) 28-dä, Kiriyet küüyündä duan gagauz yazıcısının hem bilim adamının Dionis TANASOGLU-nun duumasının 100-cü yıldönümünän ilgili olarak, Kiriyet küüyündä iki büyük sıra yapıldı: Kiriyet küüyün Dionis TANASOGLU adına gimnaziyasında Canabisinin anmak tablasının ofițial açılışı hem “Kiriyettän seslär – D. Tanasogludan izlär” adlı büyük kultura programası.

Gagauziya Başkankasının beterinä, Dionis TANASOGLUyu anmak tablasının açılışı may bir saat geç başladı, çünkü tablanın açılışını lâazımmış o, Dionis TANASOGLU-nun karısınan bilä, yapşınmış.

Nicä dä olsa, bir saat kadar kendisini bekletmektän sora, Başkanka peydalandı, açılış sırasında nesa söledi, sora tablanın bezini çekti da... tablanın açılış sırası bitär-bitmüz gitti oradan...

Dionis TANASOGLUyu anmak tablasının açılışı için Kiriyet küüyün Dionis TANASOGLU adına gimnaziyasının ürencileri hem üredicileri pek gözäl hazırlanmıştılar. Açılış sırasını götürdü gimnaziyanın direktoru Valentina Vasilyevna MOLODIKA. Sırada ürencilerin Moldovanın hem Gagauziyanın Gimnalarını çaldıktan sora hem “Bän Gagauzum” eminini sölediktän sora, Gimnaziyanın hayatında, o erdä, neredä taa ileri durarmış Dionis TANASOGLU-nun bobasının, Nikolay TANASOGLU-nun evi, açıldı gagauz yazıcısının hem bilim adamının Dionis TANASOGLU-nun anmak tablası.

Taa ötä, Dionis TANASOGLU-nun duumasının 100-cü yıldönümünän ilgili büyük sıra geçti küüyün Kultura Evindä. Buradakı sırayı götürdü gagauz dilindä hem literaturasında ürediciyka Antonina RADOVA.

Sıranın ilk payında, gözäl donaklanmış ştenada gimnaziyanın ürencileri annattılar Dionis TANASOGLU-nun peetlerini, çaldılar onun türküsünü “Kurbaacıklar” hem yaptılar inştenirovkalar yazıcının başka yaratmalarına.

Küüyün “Kiriyettän seslär” ansablisi çaldı Dionis TANASOGLU-nun “Ay, Komrat, Komrat” türküsünü hem başka halk türkülerini. Pek gözäl oldu, açan arhiv vidiosundan Dionis TANASOGLU çeketti çalmaa gagauz

halk türküsünü “Kız oturmuş sundurmada...” da sora o türküyü ilerlettilär ansamblinin türkücükaları da başardılar türküyü Dionis TANASOGLU-yan bilä.

“Kiriyettän seslär – D. Tanasogludan izlär” sırasının ikinci payında söz verildi o günkü kultura yortusunun musaafirlerinä hem ev saabilirinä, ani bilärdilär Dionis TANASOGLU-yu. Onnarın arasında vardılar Çadır rayon administratiya başın yardımcısı hem Kiriyet küüyün eski primarı Grigoriy RADOV, Kiriyettän Gaga-

uziya Halk Topluşu deputatı Mihail JELEZOGLU, yazıcı Todur MARİNOGLU, akademik hem yazıcı Todur ZANET, GHTnın eski deputatı İvan BURGUCU, Dionis TANASOGLU adına gagauz milli teatrusunun direktoru Mihail KONSTANTİNOV, Avdarma istoriyası Muzeyin direktoru Elena KARAMİT, Kiriyet küüyün primarı Valentina KAYKI, Kiriyet küüyün Dionis TANASOGLU adına gimnaziyanın direktoru Valentina Vasilyevna MOLODIKA hem taa başkaları.

Hepsi bu sıralar bittiktän sora küüyün primariyasında bir anmak sofrası kuruldu.

Not. Bu sıraları Kiriyet küüyün Dionis TANASOGLU adına gimnaziyası hem Kiriyet küüyün primariyası tarafından ortak hazırlandılar.

Literatura kafesindän “GagauzLogika” intelektual oyununa kadar

Kongaz Todur ZANET teoretik lişeyindä birkaç maanalı sıra yapıldı, ani adandı Gagauziyada “Ana dili” yortusuna hem da gagauz yazıcısının hem bilim adamının Dionis TANASOGLU-nun duumasının 100-cü yıldönümünä.

“Dionis TANASOGLU – üredici, yazıcı, kompozitor, rejisör” sırasında Çiçek ayın (aprel) 20-dä lişeydä yapıldı bir “GagauzLogika” intelektual oyunu, ani adandı “Ana dilim – evimdä, canımda, halkımda” yortusuna hem angısında pay aldılar lişeyin 10-12-ci klasların ürencileri. Oyunu hazırladı hem geçirdi gagauz dilindä hem literaturasında ürediciyka Mariya İlyiniçna DUŞKOVA.

Lişeyin üredicilerindän hem öndercilerindän kurulan juri urguladı, ani “GagauzLogika” intelektual oyununda pay alan komandalar kendilerini gagauz dilin gramatikasında pek akıllı gösterdilär hem da derin bilgilär açıkladılar gagauz literaturasında hem gagauz adetlerinnän kultura-sında.

Oyunun herbir basamaanda komandalar, neredä sä, biri-birinin

topuklarına basardılar. Ama oyun – oyundur, var enseyan hem geri kalan. Sonunda “GagauzLogika” intelektual oyununda komandaların aralarında erlär bölä payedildi: I-ci er – “Aslannar” (12-ci klas), II-ci er – “Tırla uşakları” (10-cu klas), III-cü er – “Perdä” (11-ci klas).

Hep “Ana dili” yortusunnan ilgili olarak lişeydä, Çiçek ayın (aprel) 18-dä, gagauz dilindä hem literaturasında ü-

rediciyka Mariya İlyiniçna DUŞKOVA açtı literatura kafesinin sıradakı toplantısını. Bu kerä literatura kafesindä uşaklara annadıldı gagauz yazıcısının, akademik Todur ZANETin yaratmaları hem incelendi “Ana Sözü” gazetasının yazıları. Literatura kafesindä ürencilär annattılar Todur ZANETin peetlerini hem soruş-cuvar bölümündä pay aldılar.

*İvanna UZUN,
Todur Zanet teoretik lişeyin
istoriyada ürediciykası*

“Jurnalistika özellikleri okulda hem gagauz dilin faydası, kullanması bu zanaatta” adlı bir master-klas

Çiçek ayın (aprel) 14-dä Komrat Stepan KUROGLU adına gimnaziyasının, “Ana dili – tatlı bal” adlı sıraları çerçevesindä, oldu “Jurnalistika özellikleri okulda hem gagauz dilin faydası, kullanması bu zanaatta” adlı bir master-klas sırası, ani adandı Gagauz dili yazısına hem gagauz yazıcısının hem bilim adamın Dionis TANASOGLU'nun duumasının 100-cü yıldönümünä.

Master klasta, angısı hazırlandı gimnaziyanın gagauz dili hem literaturasında ürediciyke Vera Afanasyevna ARAKELÄN, uşaklara jurnalistikaylan ilgili türlü denemeklä yapıldı hem annadıldı gagauz yazıcısı hem bilim adamı Dionis TANASOGLU için, onun biyografyası hem gagauz yazıları hem gagauz halkı için yaptıkları. Gösterildi bir dokumental film parçası, neredä Dionis Nikolaeviç TANASOG-

LU okuyer kendisinin en anılmış peetini “Ana dili – tatlı bal”.

Uşaklar da okudular Canabisi-nin peetlerini hem gösterdilər onun yaratmalarına, çevirmelerinä görä ştenkaları: “Ana dilim” hem “Garga hem tilki” fabulalası. Çaldılar Dionis TANASOGLU'nun türkülerini “Ay, Komrat, Komrat”, “Oguzistan” h.t.b.

Master klasta körpə jurnalistlä-ürencilär yaptılar praktika çalışma-

sı da hazırladılar kısarık viktoria, angısını gösterdilər o günkü sıranın musafirlerine hem jüri azalına: jurnalistika çevresi üredicisi hem Yaratmak evin direktoruna M. A. MEL-KANA, GRT cümne kompaniyasın jurnalistlerine P. D. BARBOVAya hem N. S. ANDRIEŞa, “Vesti Gagauzii” gazetasının redaktor yardımcısına hem jurnalistä A. B. BÜKä, angıları kendileri da uşakların önündä jurnalistika

zanaatı için nasaat ettilär.

Başarıldı master-klas türkylän “Ana dilim”.

Caltayda yazıcıylan buluşmak hem “Altın ellär” sergisi

Geçennerdä, Gagauziyada yapılan “Ana dili” yortusu çerçevesindä, Caltayı gimnaziyasında iki önemni sıra oldu: Çiçek ayın (aprel) 7-dä gimnaziyanın 5-ci klasın ürencileri buluştular yazıcıylan hem akademiklä Todur ZANETlän hem Çiçek ayın (aprel) 13-dä gimnaziya yapıldı “Altın ellär” sergisi. İkisini da bu sıraları hazırladı gimnaziyanın iştä hem ustalıkta pedagogu Evdokiya Petrovna PETKOVIÇ.

Yazıcı hem akademik Todur ZANETlän buluşmada Canabisi annattı uşaklara gagauz literaturası hem dä kendi yaratmak yolu için, cuvap verdi 5-ci klasın ürencileri tarafından koyulan soruşlara.

Çiçek ayın (aprel) 13-dä olan “Altın ellär” sergisindä dä sergilendi ürencilerin ellerinnän yapılan pek meraklı işlar: sayma dikmeleri, yazma dikmeleri, yapaalan düümä işlar, yalabık boncucaklan hem sedefçiklärlän yapılma kartinalar, ellän dikmä ikonalar, tuzlu hamurdan işlar, resimnär, tafta üzerinde yakma yaratmaklar hem taa çok gözäl yaratmalar, ani gözün şaşer onnara.

Sergidän kaarä uşaklar annattılar türlü gözäl peetlä ustalıklar için, çaldılar gözäl türküler, türkülerdä da andılar ustalıkları.

Edinci klasın uurencileri gösterdilər

meraklı ştenka ustalıklar hem şkolanın uşakları için.

Gözäl maanilar çaldılar altıncı klasın kızları, neredä annattılar zanaatlar için.

Besinci klasın uurencileri çaldılar türküyü “Yaşasın dünnedä gözellik”, angısını yazdı gimnaziyanın iştä hem ustalıkta pedagogu Evdokiya Petrovna PETKOVIÇ:

1. Görün bizim gözellimizi
Bizim altın ellerimizi
Bu gözellä bakarız biz
Şaşar ona gözlerimiz.

Refren:
Allaa versin hepsinä –
İlinnik ellerinä.
Havezlik ustalumaa
İnsanı sevindirmä.

2. Düümä, örmä hem dikmä
İyi hızlıca çevirmä
İplikleri dä kıvratmaa
Düzenä onnarı kakmaa.

3. Çok ustalık becereriz biz
Tertip onnarı yaparız
İnsanın gözleri şaşsın
Bizä dä mayıllu gitsin.

4. Basılmasın bu gözellik
İnsanda olsun havezlik
Altın ellär işlesinnär
Gagauzluu da kaldırsinnar.

Bu iki sırada da pay aldı Caltay gimnaziyasının direktoru Natalya İvanovna DEMİR, angısı şükür etti bizim anılmış yazıcımıza hem “Altın ellär” sergisindä metetti usaklara hem onnarın sergisini, peetlerini, türkülerini da dedi ileri dooru da hep bölä gözäl sergilär kursunnar, çalsinnar hem annatsinnar.

“Altın ellär” sergisi durdu gimnaziya bütün afa, da usaklar mayıl oldular kendi yaptıklarına!

Tatyana Georgievna MARKOVA,
Caltay gimnaziyasının
bibliotekacıykası

Gagauziyada yazıcı Dionis TANASOGLUnun yılı ilerleer

Gagauziyanın İspolkomu, esaba alarak, ani bu yıl, Orak ayın (iyül) 7-dä, tamamnanacak 100 yıl büyük gagauz aydınadıcının hem yazıcının Prof. Dr. Dionis Nikolaeviç TANASOGLUnun (07.07.1922 – 23.08.2006 y.y.). duuma günündän, 2022-ci yılı Gagauziyada Dionis TANASOGLUnun yılı olmasını açıkladı.

Bu – sıradan dışarı bir kultura olayı. Çünkü bu iş, gagauz dilinin hem literaturasının direklerinden birisi olan, Prof. Dr. Dionis Nikolaeviç TANASOGLUnun gagauz dilin hem kultasının ilerlemesinde zaametlerinin, yazıcı hem bilim adamının sonsuz çalışmalarının tanınması hem ona büyük saygı.

Bir simvoldır, ani Dionis Nikolaeviç TANASOGLUnun razgeldi başka bir yortuya, angısını Canabisi baashladı bizä – gagauz yazılarının 65-ci yıldönümünä. Dionis Nikolaeviç, bu yazıların alfavitini kurup, ömür boyunca onnara izmet etti hem çalıştı.

Anılmış gagauz yazıcısının, poetini, filologiya bilgilerindä doktoru, SSRB, Moldova hem Romıniya yazıcılar Birliklerin azasını, pedagogu, “Gagauziya şannı vatandaşını” Dionis Nikolaeviç TANASOGLUyu bilerlär hem Moldova Respublikasında hem da aşırıda. Onun

yaratmalarını üürenerlär üürencilär hem studentlar, o yaratmalar koyulu gagauz dilin üürenmāk kıyatlarına hem hristomatıyalarına, çevirili başka dillerä.

Dionis TANASOGLUnun yaşaması hem biografiyası – gagauz dilin hem gagauz yazısının temelleşmesinin istoriyası, zerä Canabisi taa baştan sona kadar bu proşesin aktiv katılımcısıydı.

Pek çok kuvet hem enerjiya verildi gagauz alfavitin proektinin hazırlanmasına.

Pedagogika hem literatura uurunda çalışmalarından kaarä, XX-ci üzyılın 60-cı yıllarında Dionis TANASOGLU pek çemrek işlärdi ilerletmää deyni ozamannar eni bir bilimi – gagauzovedeniya. Bu uurda onun bilim adamı olmasını temelleştirdi o, ani 1965-ci yılın Canavar ayın (oktäbri) 28-dä o korudu «Сложноподчиненное предложение в современном гагаузском языке» te-

masına görä filologiya bilgilerindä kandidat disertatıyasını. Disertatıyanın korunması oldu Baku kasabasındaki S. M. Kirov adına Azərbaycan devlet universitetinde. Açıklanêr, ani onun bilim öndercisi oldu Azərbaycan SSRin Bilimnär Akademiyasının akademii, filologiya bilgilerindä doktor, profesor Mamedag Şirali oolu ŞİRALİEV.

Dionis TANASOGLUnun bu çalışması, 300 ekzemplär olarak, tiparlandı Kişinevda hem Gagauziyanın merkez bibliotkasında var bu onun ekzepläri. Bizä deyni pek paalı bu kıyat, çünkü disertatıyanın adında yazılı: «Большому другу Николаю Бабоглу от автора». 2009-cu yılda bu kıyat, başka literaturaylan bilä, Nikolay BABOGLUnun kızı Nina Nikolaevna tarafından bibliotekamıza verildi. Uzak 1965-ci yılda hazırlanan bu aaraştırma oldu Dionis TANASOGLUnun ilk büyük başarısı, an-

gısı seftä yapıldı gagauz dili uurunda. Taa ötää avtorda vardı taa çok önemni bilim, literatura hem incäzanaat çalışmaları, ani girdilär gagauz bilgiçliin hem kultasının altın fonduna.

Eridir urgulamaa, ani büün dä, 65 yıldan sora, açan MSSRın Üsek Soveti kabletti «О введении письменности для гагаузского языка» Zakonunu, Dionis Nikolaeviç TANASOGLUnun çalışması pek büyük meraklık yaradêr türkologların, pedagogların, studentların hem hepsinin önündä, kim üürener gagauz dilin hem literaturasının ayaklanmasının istoriyasını.

Evgeniya LÜLENOVA

Kırgızistan halk poetı Omor SULTANOV sonsuzlaa vardı

2022-ci yılın Çiçek ayın (aprel) 3-dä sonsuzlaa vardı Kırgızistan halk poetı, romanisti, yazıcısı, ştenaristi, çevirici, cümne insanı Omor Sultano- viç SULTANOV. Canabisinin raametli olması

için kara haberi bana getirdi gagauzların büyük dostu, anılmış kırgız yazıcısı hem kırgız literaturasının diri klasii Aydarbek SARMANBETOV.

Kırgızistan halk poetı, kırgız hem türk literaturasının klasii hem Mêtrı Omor Sultanoviç SULTANOV duudu 1935-ci yılın Kasımın 6-da. Kırgız literaturasına Canabisi girdi XX-ci üzyılın 50-60 yılların kertiindä. 1961-ci yılda çıktı onun ilk peet kıyadı “Bayırlar günneri”. Bu kıyadın ardına çıktı taa birkaç peet toplumu, “Maavi gök, ak yol” povesti, sora da peydalandı “Büük derä”, “Okeana yol”, “Yorgunnun üzün- cü türküsü”, “Öz Nê” kıyatları. Bundan kaarä, Omor SULTANOV yazdı birkaç ştenariy kinolara hem dokemental filmnerä. Türk dünnäsının hem dünnäyın en islää poetların en isleylerini seçmää deyni Kırgız Respublikasının Omor SULTANOV Halklararası cümne poeziya Akademiyasını kurdu.

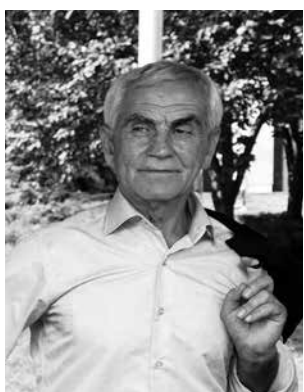
2015 yılda Türk dünäsında Omor SULTANOV yılın literatura adamı seçildi hem o yıl türk dilli memleketlerdä Omor SULTANOVun yılı oldu.

Mêtrı Omor SULTANOV Kırgızistanın çok ordennarınnan hem medalilerinnän ödüllendi. Bundan kaarä, türk dünnäasının hem başka halklararası sayısız ödül nışannarı kabletti.

Omor SULTANOVun yaratmaları, gagauz dilindän kaarä, çevirildi türkçeyä, rusçaya, angliycaya, nemçeyceyä, ispancaya, poläkçasına, vengercaya, mongolcaya hem başka dillerä.

Kal saalicaklan hem raat dinnen, Mêtr! Topracın ilin olsun! Göktä Boba Seni saa tarafa kabletsin! Biz da yaşayalım hem analım. Yakkınnarınıza hem aylenezä acızgannumızı bildirerim.

Senin dostun Todur ZANET

Avram Petroviç KÖSÄ öldü

2022-ci yılın Çiçek ayın (aprel) 1-dä raametli oldu “Kadınca” gagauz türkü hem oyun ansamblisinin öndercisi Avram Petroviç KÖSÄ.

Avram KÖSÄ bütün ömürünü baashladı gagauz kultasına hem gagauz halk oyunlarına, ilktän “Düz Ava” ansamblisindä hem sora da, açan bu ansampli büüdü da lăazım oldu ikiyä bölünsün da oradan “Kadınca” ansamblisi duusun, o oldu o ansamblinin yaratmak öndercisi.

Büük adam, pedagog hem pek käämil baletmeyster olarak, Avram KÖSÄ birkaç boy oyuncu ayaa koydu, onnardan artist yaptı hem, “Kadınca” ansamblisinin o artistlerinnän bilä, Canabisi gagauzları bütün dünneyä tanıttı.

Kendisinin gagauz hem Moldova kultasına izmetleri için, Avram KÖSÄ çok ödüllär kabletti, angıların arasında var Gagauziyanın “Mi-hail Çakır” ordeni da.

2022-ci yılın Çiçek ayın (aprel) 3-dä Avram Petroviç KÖSÄ topraa veridi. Topracı ilin olsun!

“Ana Sözü” redaktıyasının adından aylesinä hem yakınnarına acızgannumızı bildireriz.

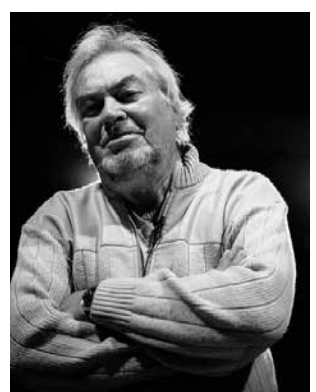
Konstantin Afanasieviç GERMEK öldü

2022-ci yılın Çiçek ayın (aprel) 2-dä geçindi “Düz Ava” gagauz türkü hem oyun ansamblisinin horeografi hem baletmeysterı Konstantin Afanasieviç GERMEK.

Konstantin GERMEK çok yıllar işledi “Düz Ava” gagauz türkü hem oyun ansamblisindä hem o ansamblinin üüselmesi için çok zaamet etti. Ansamblinin horeografi hem baletmeysterı olarak, Canabisi koydu ştenaya gagauzların istoriyasında horeografiya tarafından en gözäl oynunnarı: “Çobannar”, “Dostluk oyunu”, “Düün”, “Kız oyunu”, “Köstek oyunu”, üç bölümnü “Gagauz süitası”, “Bulgar süitası”, “Moldovan süitası”, “Valkaneş kadıncası”. Bu oynunnarın horeografiyası hem onnar için yapılan kostüm şedevraları, halizdän oldular dünnäa uurunda eşi olmayan büyük yaratmalar.

Konstantin GERMEK zaametlerinnän Semön POMETKO adına “Düz Ava” gagauz türkü hem oyun ansamblisi bütün dünneydä anıldı hem Moldovada en başarılı ansamblilerin sırasına girdi, gagauz profesiona horejografiya incäzanaatında önderci oldu.

2022-ci yılın Çiçek ayın (aprel) 3-dä Konstantin Afanasieviç GERMEK topraa veridi. Raametlinin topracı ilin olsun! Aylesinä hem yakınnarına acızgannumızı bildireriz.

Lidiya TODİEVAnın can inceliindän “Palkellelik fistannarı”

Küçükklüümüzdän beeri pek Paskelleyi bekleeriz, zerä bu aydın gündä uşaklara eni ruba hem ayak kabı alêrlar: kimä gölmek, kimä eni fistan, kimä eni emeni, kimä sä bir kat eni ruba. Bunu aklında tutarak, Çadır kasabasının Uşak yaratmak Merkezin “L” adlı Modalar Teatrusunun öndercisi Lidiya İvanovna TODİEVA hazırladı bu şaşılacak gözäl, kıvrak dikili “Palkellelik fistannarı” hem kırnak fitaları.

Belliki, bu gözäl rubaları gözellerlerlär Çadır kasabasının Uşak yaratmak Merkezin “L” adlı Modalar Teatrusunun modelleri Valeriya PATOSKA hem Ekaterina NİKO-LAEVA.

Şükür sizä, Lidiya İvanovna, ani dirildersiniz hem koruyêrsınız gagauzların adetlerini hem Gagauz milli rubalarını!

Taa ilktän iki Grand-Pri, birinci erlär hem premiyalar

2022-ci yılın Çiçek ayın (aprel) 9-10 günnerindä Moldova seftä geçti Halklararası “Crystal Pearl – 2022” (Kristal Sedef) türkü hem oyun konkursu, neredä Gagauziyadan pay aldılar Komrattan “Voice Show Studio” örnekli vokal studiyası hem “Vdohnoveniye” estrada hem sport tañtları örnekli kolektivi.

Konkursta Olesä BARLADÄNın “Güneş çancaazı” vokal şkolasının hem “Voice Show Studio” örnekli vokal studiyasının solistkaları Marina TOPALLan Aleksandra TERZİ hem studiyanın önderciykası Olesä BARLADÄN birkaç nominaşiyada pay aldılar da ustalıklaırınnan halklararası jürinin azalarını büüledilär. Sonuçta

Marina TOPAL 1-ci eri aldı, Aleksandra TERZİ iki 1-ci premiya kazandı. Olesä BARLADÄN sä, iki gagauzça türkü “Uyku Türküsü” (muzika – İlya FİLEV) hem “İnansın”(muzika – Födör RADİONOV) çalıp, 1-ci eri hem “Crystal Pearl 2022” (Kristal Sedef) türkü hem oyun konkursu Grand-Pri ödülünü aldı. Bundan kaarä, Olesä BARLADÄNna WAPA (World Association Performing Arts) (Dünnää gösteri incäzanaatları Birlii) kuruluşun ödülü da verildi.

“Vdohnoveniye” estrada hem sport tañtları örnekli kolektivi da (önderci – Svetlana SARI) kendi becerikliinnän, kreativlunnän hem ustalunnän jüriyi şaş-beş braktı da oyunnan “Indigo” konkursun tañtlarda Grand-Pri ödülünü kazandı.

Olesä BARLADÄNın “Güneş çancaazı” vokal şkolasının hem hem “Voice Show Studio” örnekli vokal studiyasının öndercisinin adından şükür ederiz konkursu hazırlayanlara hem yapannara: “Crystal Pearl

– 2022” konkursun direktoruna Natalya KRASNÄNÇUKa, Halklararası jürinin presdatelinä hem Moldova ÜNESKO başı Evgeniya URSUYa hem WAPA (World Association Performing Arts) prezidentına Armando GUKASÄNa.

“ANA SÖZÜ”Gagauz dilindä gazeta
Çikêr 14.08.1988 beeri

Kurucu “ANA SÖZÜ” S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta “Universul” basım evindä basilêr
Tiraj – 3020 ekz. Sımarlamak No: 217

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinêu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04
e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com